

Védettséget adnak a betegségekkel szemben

Számos fertőző betegség szinte eltűnt a védőoltásoknak köszönhetően – Több pillérű az oltási rendszerünk

SZOMBATHELY A védőoltások egyik fontos hozadéka: bizonyos betegségek megelőzhetők és felszámolhatók általuk.

A védőoltásoknak köszönhetően drasztikusan csökkent számos fertőző betegség előfordulása, olyanoké, amelyek a múlt század elején még komoly gondot okoztak, mondja dr. Schneider Ferenc főorvos, és az Orvosképzés című folyóirat 1914. évi különyomatát mutatja. A füzet statisztikát közöl arról, hogy a korábbi években mennyit hiányoztak a gyerekek fertőző betegségek miatt. Halálzásadatok is szerepelnek benne: olyan fertőző betegségekhez köthetők, amelyek ma alig fordulnak elő, vagy nem okoznak halált, például a vörheny (skarlát), a gümőkór (tuberkulózis), a torokgyík (diftéria) és a kanyaró.

A Markusovszky kórház Infektológiai osztályának vezetője a múlt század elejének egészségügyi viszonyait úgy jellemzi: nem voltak még antibiotikumok, dúlt a tuberkulózis, és védőoltást csak a himlő ellen adtak. Ehhez képest ma a kötelező védőoltásokat életkorhoz kötötten, oltási rend szerint megkapják a gyerekek; az ajánlott védőoltások beadatásáról pedig a szülők hozzák meg a végleges döntést. Az utóbbi évek újdonságai: a 2014. július 1-je után születettek számára kötelező a Pneumococcus fertőzés elleni vakcina, térítésmentes lett a humán papillomavírus elleni oltóanyag, és bevezetés előtt áll a bárányhimlő elleni kötelező védőoltás. A védőol-

tás az aktív immunizálás eszköze, az oltással az immunrendszer működtetik, arra tanítják, hogy időben ismerjen fel egy kórokozót. Nemcsak a saját egészségünk miatt fontos, hanem a közösség érdekében is: a közösség egy részének beoltása védettséget ad az oltatlanok számára is. – Néhány hetesen, hónaposan sok kórokozó gyorsabban és súlyosabb betegséget tud okozni, ezért kifejezetten fontosak a csecsemő- és kisgyerekkori védőoltások – hangsúlyozza a főorvos, hozzátéve, hogy ebben az életkorban nyilvánulnak meg a különböző fejlődési rendellenességek, anyagcsere-betegségek, amelyek megjelenését néha tévesen összefüggésbe hozzák a megelőzően adott védőoltásokkal.

Sajnálatos és nem ritka jelenség az oltásellenesség: számtalan hamis tartalom van az interneten, ezt tapasztalja, és aggasztónak tartja, hogy bizonyítékok hiányában, inkább csak érzelmi megfontolásból állnak ellen egyes szülők a védőoltásoknak. Példát is említ: a kanyaró és az autizmus kapcsolatát írta le publikációiban egy angol orvos még a '2000-es évek elején. Kiderült azonban, hogy meghamisított eredményekből ju-

A saját egészségünk és a közösség érdekében is fontos az oltás

Dr. Schneider Ferenc – Felőtttkorban az egészségtudatosságunkon, a pénztárcánkon és a házi orvosunk agilitásán múlik, kapunk-e emlékeztető vagy védőoltásokat

FOTÓ: UNGER TAMÁS

tott a következtetéseire. És bár tudományosan cáfolták az összefüggést, Angliában erősen összeesett a kanyaró elleni védőoltás „népszerűsége”. – A kanyarót, a járványos gyermekbénulást és a mumpszot is fel lehetne számolni, célul is tűzte ki a WHO, de amíg az egész világon nincs egységes oltás, tovább folytatódik a küzdelem. A kanyaró kimondottan veszélyes: nincs vírusellenes gyógyszer, a kimenetele bizonytalan: gyógyulhat szövődémmel vagy anélkül, okozhat agyvelőgyulla-

dást, esetleg halált. Az influenza felszámolására nincs remény, olyan gyorsan változnak a vírustörzsek. A bakteriális betegségek közül a diftéria állandóan jelen van, a baktérium toxinja okozza, aki megszerezte az antitoxikus immunitását, az nem betegszik meg. Könnyen szerezhetünk olyan sérülést, amelybe tetanusz-baktérium kerülhet, a fertőzés neve tetanusz vagy merevgörccs. A gyerekeket csecsemőkortól 11 éves korukig többször oltják a betegséggel szemben, 20-22 éves

korukig védettnek tekinthetők a tetanuszszal szemben, a későbbi életkorban szerzett sérülés esetén emlékeztető oltás szükséges, ha szennyezett a sérülés. Ha még nem voltak bárányhimlősök, a lányokat 14 éves korukig be kellene oltatni, mert a várandósság alatt súlyosabb lefolyású lehet, és árt-hat a magzatnak a betegség. A kisgyermekkorban választható védőoltások is szóba kerülnek: a bárányhimlő ellenin kívül ilyen a rotavírus elleni vakcina, a meningococcus-fertőzés elleni oltások,

amelyek a gennyes agyhártyagyulladás vagy a néhány esetben akár órák alatt halálhoz vezető vérmérgezés ellen védenek. A kullancs által terjesztett vírusos agyvelőgyulladás elleni oltás Vas megyében gyerekeknek, felnőtteknek különösen ajánlott, olyan nagy arányban fordulnak elő fertőzött kullancsok. A következő csoportot a munkakörhöz kapcsolódó védőoltások jelentik. A munkáltatónak bizonyos esetekben kötelező felajánlania a védőoltást: egy csatornamunkásnak a haszfűsz, az erdészeknek a kullancsencephalitis, az egészségügyi dolgozóknak a hepatitis-B elleni.

Felnőttkorban nincs szervezett oltás Magyarországon: az egészségtudatosságunkon, a pénztárcánkon és a házi orvosunk agilitásán múlik, hogy kapunk-e emlékeztető- és/vagy védőoltásokat, részben azért, hogy ne betegdjünk meg, részben hogy ne terjesszük környezetünkben a betegséget. Van tehát hová fejlődniük, mondja dr. Schneider Ferenc, aki 25 esztendeje vezeti az osztályt, amely Vas megye egyetlen fertőzőbeteg-osztálya, sőt az egyetlen a Dunántúlon, ahol fertőző gyermekbetegek is vannak. III. progresszivitás kategóriájú, a legmagasabb szintű a besorolásuk: a fertőző betegségek szinte teljes vertikumát kezelhetik. A betegek döntő többsége hasmenéssel, hányással kerül hozzájuk, de van, aki idegrendszeri fertőzéssel, Lyme-kórral, ismeretlen eredetű lázas betegséggel, szövődémmel vagy bárányhimlővel, kiütésekkel érkezik. (x)